

muştur. Maliyeti bile karşılayamayacak ölçüde olan bu fiyata tütün satmak, her yıl köylüyü yokluğun kucacağına terk etmektedir. Hele Türk parasının ayarlanması, tütün maliyetini bir misli artırmıştır. Para ucuzlatılmasında dolar 15 Türk Lirası olarak kabul edildiği halde bu, köylü ürünleri için 12 lira olarak tesbit edilmiştir. Bu karar dahi, Hükümetin köylüden, çiftçiden yana olmadığını açık belgesidir. Tarım ürünleri için doların 12 lira kabul edilmesi tütüne, üzümce, fındıkçıdan, pamukçu- dan devletin % 20 nisbetinde gizli vergi alıyor anlamına gelir. Haksız, adaletsiz olarak yapı- lan bu uygulamadan vazgeçilmeli, köylünün ma- lını değeri fiyatına satabilmesi için tarım ürün- leri için de dolar 15 liraya çıkarılmalıdır.

Tütün piyasasında, tütüncünün aleyhine iş- liyen düzen değiştirilmelidir. Hayat pahalılığı, maliyet, dolar ayarlaması dikkate alınrsa tü- tün baş fiyatının asgari bu yıl 18 lira olması za- ruridir. Baş fiyat tesbiti de tatmin edici de ğil- dir. Taban fiyatının tesbitinde zaruret vardır, taban fiyatı aynı nedenlerle 12 lira olarak tes- bit edilmelidir. Ancak, taban fiyat ve randıman için ayrı fiyat tesbiti köylünün yüzünü gül- dürebilir.

Tekel'in insafına terk edilmiş diğer bir mah- sülümüz de kara üzüm üretimi yapan çiftçile- rimizdir. Denizli'nin Çal ve Güney gibi ilçle- rindeki siyah kuru üzüm yetiştiren çiftçilerimiz üzüm- leri 100 ilâ 110 kuruş arasında satabil- mek için Tekel idarelerinin kapılarında günler- ce beklemektedir. Turp'un iki liraya satıldığı bir memlekette siyah kuru üzümün 100 kuru- şa alınması insafsızlıktır. Bu fiyat üzümün ma- liyeti bile değildir. Hele Tekel memurlarının horlaması ile itilip kakılan köylülerin üzüm çu- valları üzerinde, bu karda kışta, Tekel anbar- larının önünde beklemesi gerçekten her vicdan sahibini düşündürülecek niteliktedir. Üzüm alm- larının hızlandırılması ve fiyatların mâkul ölçülere çıkarılması şarttır. Bugünkü hayat pahalılığı, maliyet ve Tekel'in içki fiyatlarına yaptığı zamlar dikkate alınrsa siyah kuru üzü- mün en az.

BAŞKAN — Sayın Atmaca, bir dakikanızı rica edeyim. Tütün hakkında konuşacaksınız, üzümce de atladınız, daha birçok mahsül var bu arada. Lütfet toparlayınız.

HÜSEYİN ATMACA (Davaçla) — Topar- lıyorum Sayın Başkan. Bir deyim vardır. «Renğ- berin karından 40 tane seneye inşallah çık- mış». Artık, Hükümetten rica ediyorum. Şu renğberin, köylünün «seneye inşallah» duru- rundan kurtarılması gerekmektedir, zamanı gelmiş, geçmiştir. Bu mahsülleri yetiştiren çiftçilerimizin, tüccarın istismarından, Tekel'in ağır davranış ve kötü muamelesinden kurta- rılmasını Hükümetten hassaten rica ediyorum, he- pinizi saygıyla selâmlıyorum.

BAŞKAN — Sayın Mebrure Aksoley.

REFET RENDEÇİ (Samsun) — Sayın Bağ- kan, tutumunuz hakkında söz istiyorum. (A. P. sıralarından «Bakan söz istiyor» sesleri).

3. — *Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Nahit Menteşe'nin; tütünde taban fiyatının tatbik edi- lmesiyle ilgili, mühim olanın ortalama alımların ekiciyi tatmin etmesi olduğuna, Tekel İdaresinin destekleme alımlarına devam edeceğine ve piya- sanın da zamanında açılacağına dair demeci.*

BAŞKAN — Personel Kanunu muvacehesinde emekli dul ve yetimler. («Bakan söz istiyor» sesleri) Sayın Bakan söz istiyorlar, ikazınıza teşekkür ederim. Sayın Bakan, sonunda mı ve- reyim, yoksa arkadaşlar görüşün öyle mi ve- reyim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKA- NI VE ULAŞTIRMA BAKAN VEKİLİ NAHİT MENTEŞE (Aydın Milletvekili) — Ben, kısaca arz edeceğim.

BAŞKAN — Buyurunuz, efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKA- NI VE ULAŞTIRMA BAKAN VEKİLİ NAHİT MENTEŞE (Aydın Milletvekili) — Sayın Bağ- kan, Senatonun sayın üyeleri; tütün piyasası- nın açılmasına tekaddüm eden günlerde, parlâ- mentolarımızda bu şekilde konuşmalar her se- ne yapılmaktadır. Nitekim, biraz evvel Deniz- li Senatörümüz Sayın Atmaca, tütün piyasası vesilesiyle, şahsi düşüncelerini bu kürsüden ifade ettiler.

Sayın arkadaşımız, tütün piyasasında bu- günlerde karaborsanın rol oynadığını, Hükü- metin bu hususta dikkatli olması temennisinde bulundular. Hemen şunu ifade edeyim ki, muh- terem arkadaşlarım, Hükümetimiz geçen sene- lerde ve bu sene bütün mahsulleri, yani müs-